

Előfizetési ár:

Helyben, háshos hordva

Negyedévre 3 korona.

Félévre 4 korona.

* * *

Vidékre, postán küldve

Negyedévre 3 k. 50 fl.

Félévre 7 k. — fl.

* * *

Egyes szám 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS POLITIKAI NAPILAP

Majdan minden nap

hétfo és

szombatnap nap kiadottak

* * *

Szociálisták és Kétszínűek:

Budai-nagy-úton 151 sz.

(Juhász-ház).

hova a lap szellemi és anyag részére vonatkozó újság dolgok intézendők.

* * *

Egyes szám 2 fillér.

A KECSKEMÉTI ALSÓ- ÉS FELSŐKERÜLETI FÜGGETLENSÉGI 48-AS PÁRT ÉS NÉPKÖRÖK HIVATALOS LAPJA

Felelős szerkesztő: HAJDU JÓZSEF.

Telefon 141. sz.

Laptulajdonos a Nyomda-Reszvénytársaság.

Uj nemzeti küzdelem.

A sajtóban, a képviselőházban napok óta hangzik, hogy új nemzeti küzdelem előtt állunk. A képviselőház folyosóján mérlegeltek azokat a lehetőségeket, amelyekkel ezt az új küzdelmet meg kell vívunk. Magunk is úgy hisszük, jogainkat konfiskálni nem engedjük s inkább a harc, mint az ellenállás nélkül való gyáva meghunyászkodás a dölyfös bécsi hatalom előtt.

Amde, amikor elszántan a küzdelemre varjuk a jövőt, addig az elszántság, a harckészség érzései mellé föltolakszik az aggodalom s a keserűség. Az aggodalom a harc miatt és a keserűség a harcra való kényszerítés miatt. Aggódnunk kell, mert a harc áldozatba kerül. Már pedig a nemzet élete eddig harcban telt el, zűksége van tehát a békés idő pihenésére és arra, hogy e pihenés alatt fejlődjünk. Áldozatul kell tehát hoznunk talán csak heteket, de lehet hónapokat, isten ments, éveket, amelyek alatt a munkásság, a fejlődés áll meg s a megállás már visszaesés. — Tehát: c'est la guerre . . .

És föltolakszik lelkünkre a keserűség, hogy igazainkért, a koronázási bitlével, esküvel erősített, szentesített törvényben lefektetett jogainkért, azok érvényesítéseért hadjáratokat kell folytatnunk s éppen az ellen, aki esküje szerint e jogokat, a törvényeket megtartja és megtartatja. A keserűségnél is több talán az érzés, bár hozzászokhattunk volna és hozzászokhattunk éppen mi, akik néhány nappal ezelőtt ünnepeltük október 6-át, — a tizenhárom szent emlékét.

Aggodalommal és keserűséggel eltelten, de elszántan készülünk tehát a harcra, de nem kívánjuk. Mi követeljük, kívánjuk, kérjük jogaink tiszteltetését, esedezünk békés, nyugalmas időért, hogy megfeszített erővel siessünk Európa többi nemzete után, hogy aztán velük rohanjunk és mellettük a boldogulás felé.

Es ha mégis elkerülhetetlen a harc, ha bele kell mennünk a küzdelembe, ám jöjjön, aminek jönni kell. De legyen akkor ez a küzdelem kemény, erős, legyen benne a nemzet egységes. Bizonyos, hogy meg nem törhetnek bennünket. De legyen ez a küzdelem tele keserűséggel, gyűlölettel, vadsággal s a pokol minden ördögével: legyen ez az utolsó.

Mert az abszolutisztikus irányzatoknak nem lehet e nemzet a végletekig kísérleti tárgya. Nekünk élni jogunk van, élni akarunk. Élni, mint nemzet, mint szabad, önkaratú nép. Rajtunk kívül nincs ez országban ur, parancsoló hatalom. Csak két ur lehet ez országban: a nép, a nemzet és az Isten. Az Isten és a nép pedig egyet akar.

* *

Jöjjön hát újra az önkényuralom, jöjjenek a bécsi pokol kis és nagy ördögei, Lucifer lakájai. Frakkban, diszmagyarban, vagy uniformisban. Ismerjük már őket és ruhájukat. Hiszen a mi fillereink sirják a lakajok kontóseinek árát. Jöjjön hát újra Kristóffy és az ő hadserege, jöjjenek a gazemberek, a politika züllött feyencei.

Fog akadni megint bot végre való bitang, aki szabad lopás reményében be fog nyulni pénztarainkba, a mi tiltakozásaink dacára s aki olcsó pénzért fogja túrni egy nemzet megvetését, a leköpést, a meggyalázást, az ütlegét és minden gyalázatot. És ezt, kisszük, meg is fogja kapni. A gyalázatotól, undorral kell elfordulni, nagyobb undorral, mint a belpoklostól, mert ez beteg, a gazember pedig — gazember.

Jöjjenek hát a pokol söpredékei, jöjjenek százan, mi pedig leszünk milliónyi számban és elseperjük őket.

Kiseperjük őket köztermeinkből és kihordjuk őket a szemetes kocsin vagy a sintér kocsiján — a szemétdombra. Mert a nemzet erős, haragja hatalmas, annak ellent nem állhat senki és semmi. A pokol kapui sem fognak erőt venni rajtunk.

Mi készülünk a küzdelemre. Aggodalommal, keserűséggel, de elszántan. És nem félünk. Mert velünk van az igazság, a jog és a törvény. S velünk van az Isten, a magyarok Istene.

A kecskeméti művésztelep.

Tisztára véletlen, hogy éppen most, amikor a gödöllői művész-csoport kiállítása látható a Nemzeti Szalonban, jut nyilvánosságra egy újabb művész település terve. Régóta megvan ez a terv. Nem sokára éppen olyan népszerű lesz a kecskeméti jelzője, mint most a gödöllőié. Egyiknek a másikhoz nincs semmi vonatkozása. Művészek telepedtek meg Gödöllőn és Kecskeméten is művészek akarnak köztársaságot alakítani.

Az artistikus törekvésektől eltekintve azonban, mi látunk valami közösséget magában a megtelepülés szándékában is.

Valami közös vágyat, amely Gödöllő és Kecskemét művészeiben öntudatlanul élt és arra ösztökélte a szabad, változó divatokat, hangulatok martalékául odadobott pályá sorsosait, hogy megfogódzanak valamibe, lekössenek maguk számára egy bizonyos mennyiségű érdeklődést, igazában és magyarabban mondva — nincs ebben restelni való — keresletet, pénzt. Hogy elkoptatott és tulságosan sablon-szerűen használt szóval éljünk: szervezkednek a művészek, szemben a megbízhatatlan közönség szeszélyére engedett kegyelem-műpártolással. Ha nem is mondják, ha nem is vallják, sőt ha nem is tudják: ez az ok szerepel a települések létrehozói között. Jó, hogy szerepel és nem baj, ha ösztönszerűen. Így előtérbe nyomul az artistikus szempont. Változó művészi divatokkal szemben akarják a saját egyéniségüket megvédeni hivatott művészek. Elvonulnak tehát és elkerítik magukat, keresik az alkotás feltételeit, a nyugalmat, a fölösleges idegrázkódtatástól való mentességet, anélkül, hogy a nagyvárosra botorul átkokat szólnak.

Ez a tudatos, ez az artistikus vágy kiegészíti a másikat. Jobbat és szebbet, különbet akarnak termelni, nagyrészt megint csak azért, hogy az érvényesüléshez, a publikumhoz közelebb jussanak. Ezek a józan és egészséges és természetes vágyak alapozták meg a kecskeméti művészházakat. Van azután egy erő, amely szerves egészszé forrasztja össze a különálló és Kecskeméten ép úgy mint Nagybányán külön utakon járó egyéniségeket. A műhely ez az erő. Műhelyt akarnak a kecskeméti, ahol a telep művészei, szerzőkkel a kezükben dolgoznának. Szinte félve írjuk le, hogy iparművészetről van szó. Ugy elkopnak a legjobb szavak. Amit mi iparművészet címén látunk és emlegetünk, annyira kezd hasonlítani a dekoráló művészethez. Nem hiányzik belőle a jó ízlés, az ötlet, a zsenialitás. A műhely hiányzik. Rajztábla szag érzik. Észrevesszük, hogy tervezője — tervező. Hogy leült a papiroshoz, nagy szeretettel, a teljes tudás vértetével, tökéletes hozzáértéssel, de papiroshoz ült és ott alakított ki — mondjuk — egy vázát. A vázat azután nagyon becsületes és szorgalmas és pontos munkások megcsinálták, hajszálig követve a rajzot. És mégis, ez nem az igazi. Az az igazi, hogy leüljön az a művész a koronghoz és ott, a keze alatt formálódjék ki az agyag és nem a papíron, hanem magában a matériában változtasson, simítson, igazítson rajta. Ez az egyenesen anyagban elkészült forma azután akár reprodukálható, sablonba merevithető — nem kell félni a jó sablontól — azért eleven és friss és becses marad, ha elgondoláskor már számoltak sokszorosítandó mivoltával.

Kitűnő tervezőnk már volna néhány. Ám a műhelylyel összeforrott, benne élő, ideje nagy részét neki szentelő művész alig. A műhely hiányzik. Pedig az igazi mesterek, a vérgig művészek szinte alig lehetnek el műhely nélkül. Az agy, amely úgy fogadja be a világot, hogy mindjárt képet szerkeszt róla, a kéz, mely ábrázoláshoz szokott, szinte megköveteli, nem pihenés, hanem kiegészítés gyanánt az

igazi alkotó, produkáló, holt anyagokból bizonyos megfogható, hasznosítható tárgyakat teremtő tevékenységet. A gödöllői nagyszerű gobelin és szőnyeg kultúrája nem véletlen. Ők is a műhely után vágyódtak és mert pikurájuk is részletező, elmélyedő, romantikus irányú, alkotó vágyaiknak megfelel a lassan növekvő, szinte önmegtartó szorgalmat követelő gobelin, amely tulajdonképpen nem is valódi műhely-termék, hanem egy megnehezített technikájú képes ábrázolás.

A Kecskemétre vonuló művészek szorosabb kapcsolatát keresnek az élettel. Nem arról van szó — nem is lehet még — jobbak-e, rosszabbak-e. Mások. Frissebbek, elevenebbek. Idegesebbek is talán. A műhelyben nem óhajtának képeket újraálmódni és nem törekszenek méreteketben, a monumentalitásra. Egyelőre három mesterség: **az agyagosság, a kisebb textilmunkák és a könyvnyomtatás, könyvkötés** műhelyeiben akarnak változtatni, minden megkötött program nélkül, a saját kedvük és a közönség adta lehetőségek szerint dolgozni.

Két művész neve van a terv központjában. Az egyik Iványi Grünwald Béla. A nagybányai festők régi vezérei közül való, művészetében magának élő, kutató és haladó elme. Körülötte csoportosulnának, akiknek a festés, a szorosabban vett képzés a főtevékenységük. Nekik szabad ég kell és néhány természet adta szín, levegő, nyugalom és az a bizonyos valami, amibe kapaszkodik az elhagyott. Kell a műhely közelsége, ahová betherhetnek, ha munkát óhajt változtatni a képzelet. A műhelynek pedig Falus Elek állana az élén. Jó ismerőse a Nyugatnak. Néhány újabb könyve tőle kapta egyszerű és mégis oly nemes, olyan előkelő kötöttséget. Aki megfigyelte, hogyan tud fel nem cifrázott nyomdai betűt egy lendülettel, egy tartózkodó vonással felöltöztetni, kifejezővé tenni, milyen szeretetreméltó izzó szimpla könyvtáblákba: bízni benne, már e Nyugat-könyvekért. Közönséges, mindennapi használatra szánt tömeg-árak ezek. De milyen beszédes szószólói mesterüknek. Falus Elek nem tervező, hanem az anyag művésze és nem tervezőket akar maga körül, hanem művészeket, kikben ép oly erős a teremtő fantázia, mint amilyen nagy a szeretet a mesterségek apró bájai iránt. Művész-munkásokat és munkásokat ősi képességekkel. Originális környezetet és európai szabatoságot.

... Falus és Iványi-Grünwald és a többi művészek, akik velük jártak, elragadtatással beszélnek Kecskemétről. Környéke, mely a mi képzeletünkben homokpuszta gyanánt él, zöld, eleven és változatos. Még üres parcellák között vonulnak el villamos lámpákkal szegett kerámitutak, de már minden parcella ki van jelölve valami célra és egy-két esztendő alatt beépül. Lechner mester tervezte városháza áll a közepén és ebből a házból rendezik egy leendő, nagy, de originális magyar mivoltát megtartó város kereteit. Barackot importálnak a fél világ számára és vendégszeretettel várják a művészeket, a tanítókat. A magyar alföld új, az elcsépelet sablonoknál gazdagabb, becsesebb motívumokat kínál a kutatóknak. Ugy vélik, kinoses bányája ez a művészeknek, akik modernnek és előre törők, mint maga az a város és szükségét érzik annak, hogy ne veszítsék el a magyarság cifra külsőségeitől ment originalitás mindenütt megbecsült zamatát. Szeretik Kecskemétet. A fő persze az ő

talentumuk és a műhely egészséges tevékenysége. Ez az alap. Ez a mindennapi táplálék. A szeretet azonban az éltető, üdítő, friss levegő.

Lengyel Géza.

A cselédkérdés.

Az ügy másik oldala.

Ismert körből kaptuk a következő cikket, amelyik a napokban ez ügyben irt közleményünkre mintegy válaszul sok igazsággal világítja meg a cselédkérdés szociális oldalát.

Semmi sem oly aktuális november közeledtével, mint a cselédkérdés. Szörnyű csapás nehezedik urnóink vállaira a közeljövőben, ha a viszonyok tovább is így fejlődnek. Drága bérért nem lehet cselédet kapni s így a kényes, finnyás urnóknak dolgozni kell. Cselédmunkát végezni a XX. században egy uri asszonynak! — Gondolatnak is szörnyeteg. Ivesmikiért akarják derék, snapszivó, szemüveges, nyíróthaju feministáink felrobbantani ezt a korhadt társadalmat. Bárcsak sikerülne nekik. A romok alatt mindig a régi alapokat keressük, melyek biztosabbak, szilárdabbak, tömörebbek korunk araszos, hitvány, ingó falainál. Így talán visszatérünk még nagyanyáink egyszerű főkötős világába.

A cselédkérdés megoldásában tényleg visszafelé kell mennünk. Nagy kort futottunk be haladásunkkal minden téren, ahol a szellemi és anyagi gyarapodásról volt szó. Ahol az érzelmek nemesítették az életet, ott megfeneklettünk. Elmaradtunk a szeretetben. Az anyagi helyzet javításával, a szellemi művelődés fokozásával, az igények fölesigázásával nem igyekeztünk egy utra serkenteni szeretetünket. A szívet kirekesztettük a szocializmusból. Engedtük, hogy egyenlőségért és jogért ordítsanak a proletárok, ahelyett, hogy figyelmeztettük volna őket a legszükségesebbre: inkább több szívért kiállításokat.

A szocializmus hidegségének fagyos szülöttje a cselédkérdés is. De ezt a kérdést nem a szocialdemokraták improvizálták, hanem a vörösök lármás felvonulásaitól, tüntetéseitől, sztrájkjaitól ideggöröcsket kapott nagyságos uri asszonyok. A szocializmus csak tovább neveli.

A mai mostoha cselédviszonyoknak őszinte okai, hogy az urnők nem tudnak maguk iránt tiszteletet, megbecsülést ébresztetni, mert nem akarnak, sőt nem is tudnak dolgozni. A régi világban, melyet oly gyakran visszasóhajtunk öreg, jóságos néni meséi után, az urnő többet dolgozott, mint a cselédje, a munkában is, a munka elsőbbségében is urnője volt cselédjének. A szeretetben, jóságban nem fukarkodott az urnő, a cselédnek több jóindulatban s kevesebb szidásban volt napoként része. Családtagnak tekintették, kívül osztottak örömben és bánatban. A leszolgált bért sohasem hánytorgatták előtte, de meg szeretettel, dícsérettel toldották meg. Ha elveszett valami a háznál, nem fogták mindjárt gyanuba a szegény cselédet. A gyermekek nem üthették, nem rugdoshatták őket, sőt, mivel a család atyafiságához tartozott a cseléd, intésben, fenytetésben ha rászolgáltak, egyébkor pedig a szeretetben helyettesítették az anyát a gyermekekkel szemben.

Ma már kipusztult ez az atyafiságos világ. Ritka hely, hol a cselédet szeressék s még ritkább, ahol a cseléd szeresse, otthonának tartsa helyét. Pedig nagyon, de nagyon panaszosan esik elviselni a

családokban azt az irt, amit a jó cseléddel lehet csak betölteni.

Szó sincs róla, sok a hibákat a XX. század kegyetlen, lenéző, megvető, hideg, szívtelen szelleme sohasem fogja orvosolni. Ide szeretet kell.

Hasztalan írunk mi szociális tanulmányokat a cselédkérdés megoldásáról, hiába futkosunk a rendőrségre igazságért, vagy emeljük a végtelenségig busásra a cselédért, mindez hiába való, kárbavesztett dolog lesz, mert, tetszik tudni, a szőlőt nem a holdvilág érleli meg.

NAPI HIREK.

Hull a levél . . .

Hull a levél lassan, halkán, eleinte szinte félve, azután pedig tömegesen s innet onnat már kopaszok lesznek a fák. Itt a nagy emlékeztetés a mulandóságra.

Az idő és borongás, hűvös lesz és lassan minden kihál. Oly hasonlatos ez az emberi élethez. Neki vitorlázunk az életnek tele vitorlával, kedvvel, ámbícióval. De azután jönnek a dermesztő ősök, mindegyik letépi reményünk egy-egy levelét és hull, hull, míg a végén kopaszon. Ősz fejjel állunk a világban; oda a remény minden zöld levele és csak a multból táplálkozunk.

Ilyen az ősz, ilyen az élet . . .

És a levél csak hull, — lassan, nesztelenül, szomorúan . . .

Kecskemét, október 18.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A dunamelléki ref. egyházkerület szombaton kezdte meg őszi közgyűlését Baksay Sándor püspök egyházi és Darányi Ignác egyházkerületi főgondnok einöklete alatt Budapesten, a Lónyai utcai ref. főgimnázium dísztermében. Városunkból a közgyűlésen Mészáros János ref. lelkész, Tegze Gyula jogakad. igazgató és Katona Mihály gimn. igazg. vesznek részt.

— **Bleriot fölszállása.** A tegnapi napon Kecskemétről is sokan fölrandultak Budapestre, megbámulni a repülő franciát. Nem is volt még sem akkora sokadalom, sem olyan érdekfeszítő látványosság Magyarországon, mint tegnap Budapesten, amikor röplüni, még pedig biztosan röplüni láttuk az „embert”. Rengeteg néptömeg tolongott a több négyzetkilométer területű katonai gyakorlótéren; három izben szállott fel Bleriot csinos, a repülő szitakötőhöz hasonló monoplánján s mind a három izben ötször hatszor megkerülte a legalább 5 kilométer kerületű gyakorlótér. Eles ivékben fordult körbe; lelesapott, majd a magasba emelkedett, mint a gyorsröptű fecske. Bugott a motor, süvöltött a légesavar, a sok százezer torok éljen riadalma dörgött, mikor a tömegek fölött elshant a huszadik század legnagyobbszerű csudája: a repülő ember. — Simán, méltóságtelesen hagyta el az első fölemelkedéskor a sajnos, francia repülőgép a magyar földet, s biztosan szállott alá az extázisba hozott tömegek ovációja közepette. Ime, amit pár évtizede is lehetlenségnek, örültségnek tartottunk: megjelent a fejünk fölött nemcsak a földnek és vizeknek, de a levegőnek ura is a repülő ember . . . És a magyar levegőt is meghódította egy idegen ember.

**Angolszabó
műterem.**

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Kecskeméten, a ref. bérpalotában (Aszódi Testvérek mellett) **angol férfiszabó műtermet nyitottam**, ahol eredeti angol és belföldi szövetekből nagybecsű rendelőim izlése szerint, a **legolcsóbb árakon** a legdivatosabb ruhákat állítom elő. Kérve a n. é. közönség b. pártfogását. Vagyok tisztelettel **Faragó Gyula** **angol férfi-szabó.**

— **Tanulmányi kirándulás.** A ref. főgimnázium ötödik osztályának növendékei tegnap hajnalban osztályfőnökük, dr. Garzó Béla tanár vezetése alatt két napi tanulmányi kirándulásra Budapestre utaztak. A tanulók vasárnap megnézték Bleriot repülőgépjét és felszállását, majd a hétfői napot Budapest nevezetességeinek megismerésével töltötték el.

— **A postások fizetésrendezése.** Meghittforrásból kapjuk a hírt, hogy az 1910. évi költségvetés keretében a postások fizetésrendezése megoldást fog nyerni, amennyiben az ugyanolyan lesz, — mint a vasútasoké.

— **Népfelkelők.** Ma volt a második napja a népfelkelők jelentkezésének. — Kedden tartoznak jelentkezni az 1870. és 1871. szeptember pedig az 1869. és 1868-ik évben születettek.

— **Krassó-Szörény megye kérelme.** Krassó Szörény vármegye alispánja ma egy átiratban városunk szervezeti szabályrendeletét kérte a polgármestertől. A kérelmet még ma teljesítették, de nem hiszünk, hogy a mi régi szervezeti szabályrendeletünknek valami sok hasznát veszik Krassó-Szörényben.

— **Vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelmi miniszter ismételen körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, amelyben atasztja őket, hogy az ipari munkások vasárnapi munkaszünetéről kiadott rendeletét a legnagyobb szigorral tartásuk be.

— **A cigánykérdés rendezése.** Zala vármegye közgyűlése mozgalmat indított az évek óta vajdó cigánykérdés sürgős elintézése érdekében s feliratban fordult az országgyűléshez a mozgalom sikeréért. A felhívást pártolás végett Zalamegye alispánja ma városunknak is megküldötte

— **Szálláspénz.** Az augusztus hóban Kecskeméten a lakosságnál beszállásolt katonákért járó szálláspénz a kincstártól már megérkezett a rendőrkapitányság pénzkezelőségéhez s a nyugtákat az illetőkhöz már szét is hordták. Ma egész napon át seregestől jöttek a pénzért. Az érdekelteket figyelmeztetjük, hogy a szálláspénzt még kedden is kifizetik az aláírt nyugta ellenében.

— **Kiasott kamra.** László Imre IV. tized 408. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy kamrája falát kiasták 15 én reggel 4 és 7 óra között, amíg ő a piacon járt. A kamrából elloptak egy öltözet ruhát, egy mellényt, 20 darab ezüst gombot, egy pár eszimat és különböző fehérneműt. A rendőrség a jelentés folytán a helyszínen szemlét tartott és megállapította, hogy a kamrát a szomszéd ház egyik szobájából ásták ki s azon keresztül hatoltak a kamrába. Ily körülmények között a tettest Faragó Péter személyében hamarosan megállapították és el is fogták egy koresmában, ahol a csizma árából az ezüstgombos mellényben póffeszkedve — dözsölt.

— **Baleset az állomáson.** Takács Pálné félegyházi honvédermester neje az este Fülöpszállásról jött Kecskemétre és innen tovább akart utazni Félegyházára. Magával hozta 5 éves Ilonka nevű leánykáját is. Amikor a félegyházi vonatba akartak beszállni, Takácsné előre feltolta leányát, aki a kupé ajtajából visszaesett oly szerencsétlenül, hogy a karja eltörtött. A leányt orvosi segélybe részesítették.

— **Eltűnt pénz.** Faragó Rózália II. t. 55. számú ház lakónője feljelentette Fehér Jánost, hogy tőle a sublat főkjából 20 koronát elloptott.

— **Utkövezések.** A pestmegyei utak kövezése gyorsabban fog előre haladni. A megye a kövezés céljaira 3 millió korona kölcsönt vett fel. A szükséges pénz így rendelkezésre állván, a jövő év folyamán el fog készülni a kecskeméti—szegedi és az izsáki-útnak kövezési munkálata.

— **A Nyugat,** mely ma az egyetlen modern irodalmi és kritikai szemle minden új számában elsőrangú irodalmi érdekességű közleményeket hoz. Az új negyedik évben kezdte meg Móríc Zsigmond „Sárarany” című regényének közlését, szinte az első paraszt regény ez, mely mindjárt első közlésével úgy az irodalmi körök, mint a nagyközönség rendkívüli érdeklődésével találkozott. A szeptember havi második füzet hozza a regény folytatását s még ezenkívül Aabits Mihály, Tóth Árpád, Ady Endre, F. Kafka Margit, Alkaly Ödön, Kéri Pál, Bálint Aladár és Laczko Géza szebbnél-szebb novelláit s verseit. A figyelő rovatában Lengyel Géza író kiváló tollából a Kecskeméti létesítendő művésztelepről jelent meg egy ismertető cikke, amelyet lapunk mai számában egész terjedelmében közlünk.

— **Megsebesített gazdálkodó.** Drozdik Lajos félegyházi gazdálkodó a napokban tanyáján vetett. Este felé pedig boronált. Hét és nyolc óra között egy ismeretlen ember rá lőtt s a sörétek Drozdik Lajos mellébe s balkarjába furódtak. Drozdik sérülése életveszélyes s valószínű, hogy bosszu áldozata. A csendőrség az ismeretlen tettes kézrekerítésére széles körű nyomozást indított, miután a kecskeméti ügyészségnek részletes jelentést tett a merényletről.

— **Könnyű testisértés.** Kass József matkói dohányos kertész megverte Kucsera Julianna 18 éves leányt és rajta több könnyebb sérülést okozott. A leány feljelentette bántalmazóját a rendőrségen.

Ügynököt keresek
néhány részvény eladása végett. V-ik tized Ovoda-utca 152. sz. a.

SZINHÁZ.

Kedden páratlan bérletben **Hivatalnok urak** Színmű.

Az elvált asszony.

— Bemutató előadás. —

Az operett terén a „Vig özvegy” óta bizonyos stagnálás állott be. Nem a termelés, de a minőség tekintetében. Sok rossz operettet hoztak ugyan színre, de talán a „Varázskeringő”-t kivéve valamennyi az átlag operettek közé tartozván, csakhamar elmerült az ismeretlenség homályába. **Az elvált asszony** azonban már ismét jelentékeny sikert aratott. A kitűnő társas cég; Leon Viktor és Fall Leo ügylátszik egyidőre birtokába vette az operett feletti uralmat s hogy sikereik számottevők, arról tanuskodnak azok a meleg, élvezetes esték, melyek immár népszerűvé tették világszerte Fall Leo zenéjét. Operettjeinek clouja az „Elvált asszony”, mely már zenei szempontból a tökéletesség színvonalán áll. Ebben a muzsikában alig van melodia. Inkább a hangszerelés raffinaltsága és a szerző zenei műveltsége, mely már klasszikusok felé hajlik, hat ránk. A keringőjén kívül épen ezért alig lesz Fall muzsikája a bálteremé és kintornáé, de minden esetre maradandó becsű és felette értékes alkotás, mely még a kecskeméti színházi téreken is állandó műsor és kasszadarab lesz. A szombati bemutatón az operett nagy sikert aratott, mely részben a lelkiismeretes, gondos előadásnak tudható be.

Az előadás lelke természetesen M. Turcsányi Olga, ki varázsos művészetével, kedves bájával ezáltal is elragadta a közönséget. Egyes énekszámáival megépen frenetikus tetszést keltett. Balogh Béla, ez a szemünk előtt színművészfé fejlődő színész ezuttal is megmutatta, hogy számottevő tagja az operett-ensembelenak. Szépen énekelt, játékában is jellegzetes volt. Kuti Janka remekelt a má-

sodik felvonás kvartettjében, kár, hogy hangjának szépségével fordított viszonyban áll játékanak az egyhangúsága. A legnagyobb elismerés illeti Lévay Margitot, ki discretén s finoman adta a címszerepet. Gellért Lajos egy epizód szerepben kabinetalakítást nyújtott. Kisebb-nagyobb szerepekben Marházy Miklós, Dinnyés Juliska, Ujj Kálmán, Szentes János és Szappanos Dezső tetszettek. Külön kell kiemelnünk Andor Zsigmond karnagyot, ki az előadásnak színt, lendületet adott mesteri dirigálásával. A kar külső megjelenésében kiritt az együttesből, — de itt már a rendezőnek kell segíteni. — A nezdter majdnem megtelt. Tapsban, kihívásokban nem volt hiány. (f. i.)

Csendélet a Sip-utcában.

Durrog a revolver.

Aki Kecskeméti nem ismeri éjjel, az a városházától nem a legmesszebbre fekvő Sip-utcában szerezhet magának tapasztalatot. Olyan ez az utca, mint egy darab lármás Budapest.

A napirenden lévő dalolás, kurjongatás, lármázás mellett, néha botok suhogása, éktelen káromkodás, vagy jajveszékélés veri fel legédesebb álmából a Sip-utcai polgárokat.

Az éktelen hangzavarból azután tegnap este revolver durranások váltak ki, amelyek nem a Sip-utcai lakosok felzavarására, hanem emberélet kioltására voltak szánva.

Egyik Sip-utcai éjjeli mulatóhelyen ugyanis tegnap este két fiatal 18—19 éves suhancokból álló társaság vitte a szót. Az ifjancok eregették magukba az észbontó árpalevet s hamarosan el is készültek.

Az ital feloldotta a társaság tagjainak a nyelveit s így a rendes sablon szerinti vitakozni kezdtek egymással.

Hogy a vitakozást verekedés nem követte, az a társaság józan tagjainak a bölcsességén mult, akik a részeg cimborákat kituszkolták a mulatóból. Hogy azonban az utcán is megakadályozzák a verekedést, ahhoz már a józanoknak sem volt erejük.

Az egyik komániából kivált Konez János lovas és bottal rátámadt a másik társasághoz tartozó Asztalos Józsefere. A kezét éppen ütésre emelte, amikor **Asztalos revolvert rántott s kétszer Koncra lőtt.**

A lövések találtak ugyan, de súlyosabb sebet nem ejtettek Konez Jánoson.

A lármára elősiető rendőrőrt az egész társaságot bekísérte a rendőrségre, ahol Konezot orvosi segélyben részesítették, merénylőjét pedig fogva tartották.

Konec sebeitől, amelyek közül az egyik a mellén ejtett könnyebb zuzódást, 8 nap alatt felépül.

Anyakönyvi kivonat.

1909 évi október hó 17 és 18-án.

Születések. Békési Gábor ref, Almási Mária rk, Mezei Mária izr, Vida Terézia ref, Gyapjas János rk, Nyári József rk, Tancsa Erzsébet rk, Kuli Ilona ref, Berkes László rk, Tóth Kálmán ref, Kovács Pál ref, Szepesi János István rk, Kovács Sándor rk, B. Nagy Mária rk, Varga Mária rk, Buzás Gergely ref, Polják Julianna rk, Bulkay Kálmán Béla ág h ev, Zöldi Terézia ref, Kardos Árpád ref, Máté János rk, Lesi Pál rk, Nyul Tóth József rk, Hajna Erzsébet rk.

Halálozások. Valkai János ref 17 hónapos, Szili Matild rk 2 éves, Dunai József rk 31 éves, D. Kovács Jánosné Benkő Erzsébet ref 27 éves Horvát Imréné Ogrizek Mária ref 18 éves, Orosz Rozália rk 2 éves, Kósa Lászlóné Dégi Terézia rk 23 éves, Varga Erzsébet ág h ev 15 hónapos, Farkas Jánosné-Rojsek Teréz rk 66 éves.

Házeladás.

III. tized, Páva-utca 141. számú ház, előnyös fizetési feltételek mellett **eladó**. A ház villaszerűen épült s szép kerttel körülvett. Értekezhetni fenti háznál a tulajdonossal. Ugyanott **akácfarózsé** is van **eladó**. 9698

Faeladás.

Kitűnő minőségű, két éves vágás, száraz **csertőlgly**, hasáb- és dorongfa **waggonként a vasútnál, ölenként pedig Katona József-utca 72. szám alatt kapható**. Ugyanint kitűnő minőségű két éves **száraz rózse** **waggonként a vasútnál eladó**. Értekezni lehet **ifj. Dömötör Pállal** Katona József-utca 72. szám. 9787

Ebédülő berendezés.

 Egy masszív, **szép és jó ebédülő berendezés** — helyszüke miatt —

olcsón eladó V. tized, Nagykőrösi-utca 19. sz. alatt, I-ső emeleten jobbra.

Eladó földbirtok.

Köncsögön 200 katasztrális **hold homokbirtok**, melyből most 100 k. hold rozsvetés, **örökáron eladó**. Ugyanott **60** vontató **kitűnő anyaszéna** és **többféle takarmány**, továbbá **Gátérben árpa-szalma**, ennek **polyvája, törekje** és **30** vontató **anyaszéna van eladó**. Értekezni lehet **Szöke Kovács András** tulajdonossal, I. t. 117. 9801

Eladó szőlő és föld.

Körösi-hegy alsójárásban, a szolnoki-út közelében — pormentes helyen — **1 hold igen jó karban tartott, karós, borterme, gyümölcsös szőlő**, szép egy szobás verandás nyaralóval, jó ivóvízű kúttal; a **körösi-átjárónál** pedig, közel a vasúti főállomáshoz igen szép fekvésű, négyszög alakú **1 hold és 93 ö** területű **herés föld**, mely **zöldségtermelésre**, nyaralónak, vagy gyártelepnek is alkalmas hely, mivel a villanyvezeték egészen addig fel van állítva, örökáron **eladó**. Értekezhetni a tulajdonossal, III. tized, Sétátér-utca 63. szám alatt. 9812

Eladó, esetleg bérbeadó ház.

IV. tized, Kakas-utca 477. számú **ház**, mely áll 2 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 2 istálló, pince és mellékhelyiségekből, — kedvező feltételekkel **eladó**, esetleg **november 1-étől bérbe kiadó**. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 9825

Eladó ház.

VIII. tized, Magyar utca 205. számú **ház**, mely áll 3 szoba, 2 konyha, 2 kamra és 6 lóra való istállóból, jó kút-**tal és tágas udvarral** — kedvező fizetési feltételekkel — **eladó**. Értekezhetni a tulajdonos Kovacs Antallal 204. szám alatt. 9901

Olcsón eladó

tiszta búzaszalma, árpa-törek, rozspolyva, egy hold répatermésnek fele, többféle gazdasági-eszköz. Értekezni lehet **özv. Nagy Lajosnéval**, II. tized, Fűzes sor 4 ik szám alatt. 7876

Eladó ház. V. tized, **Vadász-utca 316. számú ház**, mely áll 5 szoba, 3 konyha, 3 speiz s a hozzá szükséges mellék-helyiségekből, — **eladó**. Ugyanott **két egymásbanyiló szobás lakás**, konyha, speiz és mellék-helyiségekkel folyó évi **november 1-ére bérbe kiadó**. Értekezni lehet a tulajdonos **B. Tóth Jánosnéval** Körösi-köz 117. szám alatti fűszerüzletében. 9877

Eladó szőlő.

Székto-dűlőben, a Hegli Náni-közön, a Mariakápolna vasúti megálló közvetlen közelében **egy hold kitűnő termő szőlő eladó**. Kies szép fekvésénél fogva, pormentes helyen — úri családnak **nyaralóul is igen alkalmas**. Bővebb felvilágosítás nyerhető XI. tized, Szallag-utca 164. sz. a. 9897

Nagy mennyiségű, kitűnő jó takarmány-répa olcsón eladó. Értekezhetni **Borbély István** hentessel, IX. tized, Közep-utca 387. számú házával, vagy a piacon levő húsmérő szekében. 9916

Egy jó családból való egy-két középosztályt végzett **fiú tanulóul fölvéttetik Sárközy Ferenc** könyvkötészetében.

Eladó házak.

III. tized, **Nyúl-utca 44. számú** és II. tized, **Vágó-utca 161. számú házak** szabadkezből **eladók**. Értekezhetni **Búzás Gergely** szíjgyártó-iparossal, a nagytemplom hátsó sarka átellenében lévő üzletében. 9856

Két jónevelésű fiú tanulónak felvétetik

Szeless János 9929

fűszerkereskedőnél, Vásári-nagy-utca.

Kiadó

a Vásári nagy utca 103. szám alatt **fa-, szén-, termény-,** vagy hasonló **üzlethez alkalmas helyiségek, lakással**. Értekezhetni ugyanott **Szijjártó Testvéreknél**.

Eladó szőlő.

Szolnoki-hegyben, a jelzőlámpák mellett, **136 ut szőlő** azonnal **eladó**. Értekezni lehet VI. tized, Kerekes-utca 142. szám alatt **Szalay Bélánéval**. 9922

Kiadó lakások.

II. tized, **Vágó-tér 233. szám** alatti házban két rendbeli lakás, mely áll az egyik egy szoba, konyha, speiz, — a másik két szoba, konyha, speizből, **azonnal kiadó**, esetleg a **ház el is adó**. Ugyanott olcsón **teljes ellátást kap két egyn**. 9927

A Leszámitoló Bank palotájában levő

üzlethelyiségünk

azonnal kiadó. Értekezni lehet a gépgyár központi irodájában, Nagykőrösi-u. 20. szám alatt.

Eladó földbirtok.

Vicián-telepen, az izsáki határban 14 hold kitűnő szántó és kaszáló föld, melyből **4 hold kitűnő termő borszőlő** és **gyümölcsös** — haláleset miatt — azonnal **eladó**. Értekezni lehet **Dóka Jánossal** a helyszínen.

Kitűnő jó takarmányrépa

métermázsája 60 krajcár
Sertéshizláló telep 36. szám alatt 9934

Kúti Ferenconél

Eladó ház.

VI. tized, **Vörösmarty-utca 4. számú Balla levéltáros féle ház örökáron eladó**. Értekezhetni **Horváth József** juhvágóval reggelenként a piacon, a húsmérő szeké-**nél**, vagy IX. tized, Pásztor-utca 361. számú házával. 9933

Megvételre keresek.

3 darab **Kecskeméti Takarékpénztár Egyesületi részvényt**, úgyszintén **3** drb **Népbanki részvényt**.

Balog László.

Budai nagy utca 189. szám. 9932

4 darab cserépkályha

jó karban levő, igen csinos, magas **olcsón, azonnal eladó**.

Értekezni lehet **Spitzer Vilmos** könyvnyomdájában, 9931
Halasi-nagy-utca, Színházzal szemben.

Eladó ház és szőlő.

II. tizedben, **Mária-körút 10 ik számú** (vásártér mellett) **ház**, mely áll 4 utcai, 2 udvari szobából, üvegezett veranda, 2 konyha, istálló, pince; továbbá a Szent Miklósi-úti állomáshoz gyalog 10 percnnyire **3 1/2 hold jó borterme és gyümölcsös szőlő** szabadkezből, kedvező fizetési feltételek mellett **eladó**. Értekezhetni **Kiss József** tulajdonossal a fenti háznál. 9936

Kiadó lakás.

III. tized, **Régi sétátér 63. számú házban egy kisebb rendű lakás** folyó évi **november 1-ére olcsón kiadó**. 9937

Ugyanott **egy nagy pince is van kiadó**.

A zsidó egyház Rákóczi-uton levő épületében

egy üzlethelyiség

november 1-ére kiadó.

Értekezni lehet **SZIGETI LIPÓTNAL**.